

विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाले नेपालमा शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी

नीतिगत व्यवस्था, २०६६

मुलुकको बैंकिंग तथा वित्तीय प्रणालीको दक्षता अभिवृद्धि गरी देशको बैंकिंग विकासमा योगदान पुऱ्याउन देशभित्र सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माणको लागि पर्याप्त स्वदेशी एवं विदेशी पुँजी परिचालन गरी अर्थतन्त्रलाई सबल र सुदृढ बनाउन विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको ख्याति र प्रतिष्ठा समेतलाई आधार मानी त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थालाई नेपालभित्र आफ्नो शाखा कार्यालय स्थापना गरी वित्तीय कारोबारको इजाजतपत्र प्रदान गर्न वान्छनीय भएकोले नेपालले २३ अप्रिल २००४ मा विश्व व्यापार संगठनको १४७ औं सदस्यको रूपमा प्रवेश गर्दा सेवा व्यापार सम्बन्धी साधारण सम्झौता (General Agreement on Trade in Services) को वित्तीय सेवा क्षेत्र अन्तर्गत जनाएको प्रतिवद्धता अनुसार १ जनवरी २०१० बाट थोक बैंकिंग कारोबार गर्न चाहने विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाले नेपालभित्र आफ्नो शाखा कार्यालय स्थापना गर्ने सम्बन्धमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ३४ बमोजिम यो नीतिगत व्यवस्था लागू गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यस नीतिगत व्यवस्थाको नाम “विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाले नेपालमा शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था- २०६६” रहेको छ ।
- (ख) यो नीतिगत व्यवस्था स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा,

- (क) “विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्था” भन्नाले विदेशी कानून अन्तर्गत स्थापना भई विदेशमा नै प्रधान कार्यालय रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई जनाउदछ ।
- (ख) “विदेशी बैंकका नेपाल स्थित शाखा कार्यालय” भन्नाले विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृत लिई नेपालको कानून बमोजिम थोक बैंकिंग कारोबार सञ्चालन गर्ने प्रयोजनार्थ नेपालमा स्थापना गरेको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “थोक बैंकिंग कारोबार” भन्नाले कर्पोरेटस्तरमा गरिने यसै निर्देशिकाको बुँदा नं. ९ मा तोके बमोजिमको ठूलो स्तरको बैंकिंग कारोबारलाई जनाउदछ ।
- (घ) “बैंकिंग सेवा” भन्नाले यसै निर्देशिकाको बुँदा नं. ९ मा तोके बमोजिमको ठूलो स्तरको बैंकिंग सेवालाई जनाउदछ ।
- (ङ) “इजाजतपत्रप्राप्त” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्रचलित ऐन/कानून बमोजिम नेपालमा बैंकिंग कारोबार सञ्चालन गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “गृह देश” (Home Country) भन्नाले विदेशमा केन्द्रीय कार्यालय स्थापना भई बैंकिंग कारोबार सञ्चालन गर्न इजाजतपत्रप्राप्त विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्था रहेको देश (Home Country) भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

३. अनुमति लिनुपर्ने:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुले नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न चाहेमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनिवार्यरूपमा अनुमति लिनुपर्ने छ ।
- (ख) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनुमति प्राप्त नगरी कुनैपनि विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न सक्ने छैन ।

- (ग) नेपालमा शाखा कार्यालय खोल्न चाहने विदेशी बैंकले आफ्नो गृह देशको केन्द्रीय बैंक वा इजाजत प्रदान गर्ने निकायको स्वीकृतिपत्र (No Objection Letter) तथा एकीकृतरूपमा नियमन र सुपरिवेक्षण गरिने व्यहोराको पत्र पेश गर्नुपर्ने छ । साथै, नेपालमा शाखा कार्यालय खोल्न चाहने बैंक वा वित्तीय संस्थाले आफ्नो कम्पनी तीन वर्षदेखि लगातार कम्तीमा BBB वा Baa Rating वा सो स्तर सरहमा परेको पत्र पेश गर्नुपर्ने छ ।

द्रष्टव्यः

अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा स्तरीकरण प्रयोजनको लागि Standard & Poor ले प्रदान गर्ने BBB तथा MOODY's ले प्रदान गर्ने Baa वा सो सरह स्तरीकृत भएको भन्ने बुझ्नु पर्छ ।

४. निवेदन दिनुपर्ने:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरूले नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न चाहेमा यसै निर्देशिकाको अनुसूची नं. १ मा तोकिएका कागजात तथा दस्तुर सहित नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग समक्ष पूर्व स्वीकृतिका लागि निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (ख) नेपाल राष्ट्र बैंकले यस सन्दर्भमा प्राप्त कागजातहरूको प्रचलित नीतिगत व्यवस्था एवं प्रचलित ऐन/कानून बमोजिम आवश्यक छानविन गर्नेछ ।
- (ग) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरूले नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न शुरुमा एक शाखा कार्यालय स्थापनाको लागि निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (घ) आवेदनसाथ तोकिएका कागजातको अतिरिक्त दफा (५) मा उल्लिखित निर्धारित पुँजी संरचना (Assigned Capital) बमोजिमको ५ प्रतिशतले हुने अमेरिकी डलर नेपाल राष्ट्र बैंकको तोकिएको खातामा जम्मा गरेको सक्कल भौचर पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ङ) प्राप्त कागजातको छानविन पश्चात नेपाल राष्ट्र बैंकले उपयुक्त र मनासिव ठहर्‍याएमा आवेदकलाई नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गर्नेछ ।
- (च) सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गर्दा नेपाल राष्ट्र बैंकले शर्तहरू तोक्न सक्नेछ ।
- (छ) आवेदकले सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त गरेको ६ महिनाभित्रमा तोकिएका शर्तहरू एवं अनुसूची नं. २, ३ र ४ मा तोकिए बमोजिमका कागजात पूरा गरी बैंकिंग कारोवार सञ्चालनको स्वीकृतिको लागि नेपाल राष्ट्र बैंक समक्ष निवेदन गर्नुपर्ने छ ।
- (ज) नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति पश्चात् प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम आवेदकले सम्बन्धित सरकारी निकायहरूमा/बाट दर्ता/स्वीकृति समेत लिनु पर्नेछ ।
- (झ) गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयको बुँदा नं. १५ बमोजिम ईजाजतपत्र रद्द भई नेपालमा कारोवार गर्न नपाउने अवस्था भएमा सो विदेशी बैंक शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्दा सृजना भएका नेपालभित्र र बाहिरका सम्पूर्ण दायित्वको भूक्तानी गर्ने जिम्मेवारी गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयको हुनेछ भनी सो कुराको प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणीत प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्ने छ ।

५. पुँजी संरचना:

विदेशी बैंकहरूले नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न न्यूनतम अमेरिकी डलर

(यु.एस.डि.) दुई* करोड पुँजी निर्धारित पुँजी (Assigned Capital) हुनुपर्ने छ। साथै, हाल संचालनमा रहेका स्वदेशी तथा संयुक्त लगानीका बैंकलाई पुँजी बढाएको खण्डमा सोही अनुपातमा विदेशी बैंकको न्यूनतम पुँजी पनि बढाइने छ।*

६. निर्धारित पुँजी (Assigned Capital) को विप्रेषण सम्बन्धमा:

- (क) यस बैंकबाट सैद्धान्तिक सहमति (Letter of Intent) प्राप्त गरेको मितिले ३० दिनभित्र बाँकी ९५ प्रतिशत बराबर रकम नेपाल राष्ट्र बैंकको तोकिएको खातामा नगद जम्मा वा बैंक जमानत पेश गरेको हुनुपर्नेछ। तर, बैंक जमानत पेश गर्ने भएमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई मान्य अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत कम्तीमा तीन वर्षदेखि लगातार रूपमा BBB वा Baa वा कम्तीमा सो स्तर सरहको बैंकबाट न्यूनतम एक वर्ष अवधिको उपर्युक्त रकम बराबरको बैंक जमानत पेश गर्न सकिनेछ।
- (ख) वित्तीय कारोबारको इजाजतपत्र प्राप्त गर्नुपूर्व यस बैंकले तोकेको निर्धारित पुँजी (Assigned Capital) नेपाल राष्ट्र बैंकको तोकिएको खातामा जम्मा गरेको भौचर पेश गर्नुपर्ने छ।
- (ग) वित्तीय कारोबार संचालन गर्न अनुमति प्रदान गर्दाको बखत नेपाल राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको निर्धारित पुँजी (Assigned Capital) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखाले प्रयोग गर्न पाउने गरी फुकुवा गरिनेछ।
- (घ) कुनै पनि कारणले विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाले निवेदन फिर्ता लिएमा उपर्युक्त बुँदा नं. ४ (घ) बमोजिमको रकम फिर्ता गरिनेछ।

७. शाखा कार्यालय विस्तार गर्ने सम्बन्धमा:

उपर्युक्त २* करोड अमेरिकी डलर एक शाखा कार्यालयको लागि मान्य हुनेछ र तत्पश्चात प्रत्येक नयाँ शाखा कार्यालयका लागि पचास लाख अमेरिकी डलर थप आवश्यक पर्नेछ।

८. स्तरीकरण (Rating) भएको हुनुपर्ने:

- (क) अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा Credit Rating Agency हरूबाट कम्तीमा BBB वा Baa वा सो सरहभन्दा माथिको Rating प्राप्त गरेका विदेशी बैंकहरूले मात्र नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न सक्नेछन्।
- (ख) उपर्युक्त प्रयोजनका लागि हाललाई MOODY's, Fitch र Standard & Poor जस्ता अन्तर्राष्ट्रियस्तरका शाख निर्धारण निकाय (Credit Rating Agency) बाट प्राप्त सम्बन्धित विदेशी बैंकले प्राप्त गरेको Rating लाई मात्र मान्यता दिइनेछ।

९. बैंकिंग कारोबार एवं अन्य सेवा सम्बन्धी व्यवस्था:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरूले नेपालमा शाखा कार्यालयबाट निक्षेप एवं कर्जा सापट तथा अन्य सेवा, सुविधा सम्बन्धी थोक बैंकिंग कारोबार मात्र गर्न सक्नेछन्।

उपर्युक्त प्रयोजनका लागि थोक बैंकिंग कारोबार र अन्य सेवा भन्नाले देहाय बमोजिमको कारोबारलाई बुझाउँदछ।

- (अ) निक्षेप स्वीकार तथा वित्तीय स्रोत संकलन तर्फ:

१. एक पटकमा कम्तीमा रु. दश करोड रकम नेपालभित्र दर्ता भएका

* नेपाल राष्ट्र बैंकको संचालक समितिको मिति २०७१/०९/०४ को निर्णयबाट संशोधन भएको।

संगठित संघ/संस्थाहरूबाट एक वर्षभन्दा बढी अवधिको आवधिक निक्षेप (Fixed Deposit (FD) मा संकलन गर्नेछ ।

२. एक पटकमा कम्तीमा रु. दश करोड रकम नेपालभित्र दर्ता भएका संगठित संघ/संस्थाहरूबाट एक वर्षभन्दा बढी अवधिको निक्षेप प्रमाणपत्र (Certificate of Deposit) जारी गरी संकलन गर्न सक्नेछ ।
३. व्यापारिक पत्र (Commercial Paper) निश्कासन गरी वित्तीय स्रोत संकलन गर्ने हकमा प्रति व्यक्ति/संस्थाबाट रु.१० करोड वा सो भन्दाबढी खरिद गर्ने गरी जारी गर्न सक्नेछ ।

(आ) कर्जा सापटी/सुविधा तर्फ:

१. एक वर्ष भन्दाबढी अवधिको लागि सार्वजनिक संस्थान, प्रतिष्ठान तथा पब्लिक/प्राइभेट लिमिटेड कम्पनी तथा संगठित संघ/संस्थाहरूलाई एकल ग्राहक कर्जा सीमाभित्र रहेर न्यूनतम रु. बीस[▲] करोड वा सोभन्दा बढी रकमको भौतिक पूर्वाधार निर्माणसंग सम्बन्धित परियोजनामा कर्जा प्रवाह गर्न सक्ने । एकल ग्राहक कर्जा सीमाको गणना मुख्य कम्पनीको प्राथमिक पूँजीको आधारमा गरिनेछ । साथै सहवित्तीयकरण (Consortium) कर्जा प्रवाह गर्दा पनि सोही सीमाभित्र रही गर्नुपर्ने छ ।
२. देशको आर्थिक क्षेत्रका उत्पादनमूलक सबै उद्योगहरू, भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र अन्तर्गतका विकास सम्बन्धी सबै परियोजनाहरू जस्तै: जलविद्युत, जलविद्युत प्रसारण लाइन, केवलकार, सडक तथा रेलमार्ग, सुरंगमार्ग, विमानस्थल, ठूला र बहु परिवार आवासीय भवन निर्माण, सिंचाई, खानी इत्यादि, सामाजिक एवं सेवा क्षेत्र अन्तर्गत हस्पिटल, स्कूल, कलेज, विश्वविद्यालय तथा पर्यटन व्यवशायसंग सम्बन्धित सबै व्यवशाय, संचार क्षेत्रसंग सम्बन्धित व्यवशाय इत्यादि, पट्टा वा भाडा (Leasing) तर्फ हवाई जहाज, उपकरण तथा इन्धनबाट संचालन हुने मेशीन (Thermal Plants) लगायतमा रु. २०[▲] करोड वा सो भन्दा बढीका परियोजनाहरूमा कर्जा/लगानी प्रवाह गर्न सक्ने ।
३. प्रचलित व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही रु. २०[▲] करोड वा सो भन्दा बढी नेपाली रुपैयाँ बराबरको परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा प्रतिपत्र (Letter of Credit), जमानतपत्र (Guarantee) एवं वित्तीय उपकरण/डेरिभेटिभ्स (Financial Instruments/Derivative Instruments) लगायतका व्यापारिक कारोवारहरू । तर, विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालय आफैँले कर्जा सापट तथा सुविधा प्रदान गरेको परियोजनाहरूको हकमा यो सीमा लागू हुने छैन ।
४. जग्गा खरिद/विक्री, शेयर धितो कर्जा (Margin Lending/Loan against Shares), सुन चाँदी, सुरक्षणपत्रको धितोमा कुनै पनि प्रयोजनका लागि कर्जा, सापट तथा कुनै सुविधा प्रदान गर्न पाइने छैन ।
५. गरिवी निवारण कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न वर्ग क्षेत्रमा कर्जा उपलब्ध गराउन चाहेमा सो कार्य पनि गर्न सक्ने । यस प्रयोजनका लागि न्यूनतम कर्जा प्रवाह गर्नसक्ने सीमा रु.२०[▲] करोडको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

[▲] नेपाल राष्ट्र बैंकको संचालक समितिको मिति २०७१/०१/०४ को निर्णयबाट सशोधन भएको ।

६. आफूले कर्जा प्रवाह गरेका परियोजनालाई मात्र आवश्यक पर्ने वित्तीय सेवा तथा सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सक्नेछ । यस्तो सेवा र सुविधामा कारोवार गर्दा रकमको सीमा बन्देज लाग्ने छैन ।

(इ) लगानी तर्फ:

१. नेपाल सरकार, नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेका संस्था, नेपाल राष्ट्र बैंक र यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट जारी गरिएका एक वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिका सुरक्षणपत्रहरुमा लगानी गर्न सकिने छ ।
२. मुद्रा बजारसंग सम्बन्धित उपकरणहरु जस्तै: Repo, Reverse Repo खरिद तथा विक्री गर्ने तथा १५ दिनसम्मको अन्तर बैंक (Inter bank) कारोवार गर्न सकिने र यस्तो कारोवार गर्न रकमको सीमा हुनेछैन ।

(ई) सेवा तर्फ:

१. संस्थागत इकाइ (Corporate Entity) हरुलाई दिईने गाभ्ने र गाभिने (Merger and Acquisition) कोष व्यवस्थापन (Fund Management) जस्ता वित्तीय परामर्श सेवाहरु प्रदान गर्न सक्नेछ ।
२. अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार/सेवासंग सम्बन्धित कारोवार मात्र गर्नको लागि भने स्थानीय बैंकको एजेण्ट/एजेन्सी खाता खोली कारोवार गर्न सक्नेछ ।
३. नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिएर समस्याग्रस्त बैंक/वित्तीय संस्थाको पुनर्संरचनामा वा रणनीतिक लगानी साभेदारको रुपमा लगानी गर्न सक्नेछ ।
४. विदेशी बैंकका शाखा कार्यालयहरुले नेपालमा मागेको बखत भुक्तानी हुने (On-Demand) तर्फका चेक जारी (Cheque Issue) हुने खाताहरु सञ्चालन गर्न पाउने छैनन् ।
५. नेपालमा संयुक्त वा शतप्रतिशत शेयर भएको सहायक कम्पनीको रुपमा बैङ्क वा वित्तीय संस्था संस्थापना गर्ने विदेशी बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले नेपालभित्र शाखा, सहायक शाखा वा प्रतिनिधि वा सम्पर्क कार्यालय खोल्न पाउने छैन ।

१०. **आधिकारिकता पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था:**

नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्ने विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुले आफ्नो आधिकारिकताको विषयमा देहायका कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (क) नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्ने विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुले आफ्नो गृह देशको प्रचलित कानुनी व्यवस्था बमोजिम वित्तीय कारोवार गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त गरेको र सोही अनुरूप दर्ता भई कानुनी मान्यता प्राप्त गरेको प्रमाणित हुने कागजात पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ख) नेपालमा शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्ने विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुले यस बैंकबाट तोकिएको आवश्यक पुँजी नेपालभित्र ल्याउने लगायत शाखा कार्यालय खोल्ने स्वीकृति पत्र वा सैद्धान्तिक सहमति पत्र आफ्नो देशको आधिकारिक निकायबाट प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।

११. **नियमन तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:**

- (क) विदेशी बैंकका शाखा कार्यालयहरुको सम्पूर्ण कारोवारहरुको नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकार नेपाल राष्ट्र बैंक र गृह देशको नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने

निकायमा अन्तर्निहित रहनेछ ।

नेपाल राष्ट्र बैंक र गृह देशको नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने निकाय विचको समझदारीपत्र (Memorandum of Understanding)/Letter of Exchange/यस कार्यसंग सम्बन्धित संझौता जस्ता कार्यहरु आदान प्रदान गर्ने व्यवस्थाका लागि सम्बन्धित विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुको भूमिका सहजकर्ताको रूपमा हुनेछ ।

- (ख) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन, परिपत्र, मार्गदर्शन इत्यादि (अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाका शाखा कार्यालयलाई समेत लागू हुनेछ ।
- (ग) जारी गरिएको निर्देशन, परिपत्र, मार्गदर्शनका सम्बन्धमा विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाका शाखा कार्यालयहरुको लागि कुनै विशेष व्यवस्था गर्नु परेमा वा निकाशा दिनु परेमा नेपाल राष्ट्र बैंकले दिन सक्नेछ ।
- (घ) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाका शाखा कार्यालयहरु पनि नेपालका अन्य इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु सरह नेपाल राष्ट्र बैंकको सुपरिवेक्षकीय क्षेत्राधिकारभित्र रहने भएकोले नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन एवं प्रचलित व्यवस्था बमोजिम आवधिक रूपमा गैर स्थलगत (Off-Site) तथा स्थलगत (On-Site) सुपरिवेक्षण कार्य नियमित रूपमा गरिनेछ ।
- (ङ) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाका शाखा कार्यालयहरुको सुपरिवेक्षण गर्ने कार्य सामान्यतया: Basel Committee on Banking Supervision मा उल्लिखित व्यवस्था अनुरूप गरिने भएकाले सम्बन्धित विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल राष्ट्र बैंकलाई समेत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (च) नियमन तथा सुपरिवेक्षणको क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट दिइएका निर्देशनहरुको पालना गर्नु सम्बन्धित विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयको कर्तव्य हुनेछ ।
- (छ) नेपाल राष्ट्र बैंकको नीतिगत निर्देशन तथा प्रचलित नेपाल ऐन कानूनको परिपालना नगरेमा प्रचलित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय नियम एवं प्रचलन अनुसार कारवाही र दण्ड जरिवाना गरिने छ ।

१२. शाखा कार्यालय प्रमुख जिम्मेवार रहने व्यवस्था:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले सम्पादन गरेका कारोवारहरु प्रति नेपालस्थित बैंकका शाखा कार्यालय प्रमुख तथा सम्बन्धित बैंक समेतको उत्तरदायित्व/जवाफदेहिता हुनेछ ।
- (ख) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालय प्रमुखले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई जानकारी गराएर मात्र नेपाल बाहिर जानुपर्ने छ ।

१३. थप स्वीकृति लिनुपर्ने:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले नेपालमा विदेशी मुद्रामा कारोवार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकको सम्बन्धित विभाग/कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त गर्नुपर्ने छ ।
- (ख) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले नेपालमा आर्जेको मुनाफामध्येबाट प्रचलित कानुनी व्यवस्था बमोजिम कर, शुल्क र अन्य कुनै दायित्व भए सो तिरी आफ्नो प्रधान कार्यालय भएको देशमा लैजान चाहेमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति लिएर लैजान पाउने छ ।
- (ग) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले आफ्नो कारोवार बन्द गर्ने भएमा वा शाखा कार्यालय नै बन्द गरी फिर्ता जाने भएमा नेपाल राष्ट्र बैंक तथा

नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट आवश्यक स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।

१४. वित्तीय विवरणहरू जानकारी गराउनु पर्ने व्यवस्था:

- (क) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको ढाँचामा वित्तीय विवरणहरू यस बैंकमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ख) विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालयले नेपाली पात्रो (Nepali Calender) बमोजिम प्रत्येक त्रैमास समाप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र आफ्नो वित्तीय कारोबारको विवरण नेपाल राष्ट्र बैंकले ताकेको ढाँचामा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नुपर्ने छ ।
- (ग) विदेशी बैंकको शाखा कार्यालयहरूले नेपाल राष्ट्र बैंकमा पेश गर्नुपर्ने वित्तीय विवरणहरू नेपाली आर्थिक वर्षको समयका आधारमा नेपाली रुपैयाँमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

१५. ईजाजतपत्र रद्द गर्ने, सम्पत्ति एवं दायित्वको राफसाफ गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था:

१. देहायका अवस्थामा नेपालमा संचालित विदेशी बैंक शाखा कार्यालयको इजाजतपत्र रद्द गर्न सकिने छ ।
 - (क) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन तथा उक्त ऐन अन्तर्गत जारी भएका नियम विनियम परिपालना गरेको नपाईएमा,
 - (ख) नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा जारी गरेको निर्देशिका, निर्देशन, परिपत्र, कार्यविधि, आदेश आदिको परिपालना गरेको नपाईएमा,
 - (ग) गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालय खारेजी/ लिक्विडेशनमा परेमा ।
२. ईजाजतपत्र रद्द भएका विदेशी बैंक शाखा कार्यालयको सम्पत्ति एवं दायित्वको हिसाव राफसाफ र सम्पत्ति जफत देहाय बमोजिम हुनेछ ।
 - (क) विदेशी बैंक शाखा कार्यालयको ईजाजतपत्र उपदफा (१) बमोजिम रद्द भई नेपालमा कारोबार गर्न नपाउने अवस्था भएमा सो विदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थाको शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्दा नेपालभित्र र बाहिर सृजना भएका सम्पूर्ण दायित्वको भुक्तानी गर्ने जिम्मेवारी गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयको हुनेछ ।
 - (ख) इजाजतपत्र रद्द भएको अवस्थामा गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयले नेपालमा सृजना भएको दायित्वको भुक्तानी गर्न केही समय लाग्न सक्ने अवस्था देखिएमा नेपाल राष्ट्र बैंकले ईजाजत रद्द गर्ने वित्तिकै विदेशी बैंक शाखा कार्यालयको सम्पत्ति समेत रोक्का राख्न सक्नेछ ।
 - (ग) गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयले आफ्नो शाखा कार्यालयको सम्पूर्ण दायित्व भुक्तानी गरे पछि मात्र नेपाल राष्ट्र बैंकले रोक्का राखेको सम्पत्ति फुकुवा गर्नेछ ।
 - (घ) गृह देशस्थित बैंकको केन्द्रीय कार्यालय लिक्विडेशनमा गएको थाहा पाउने वित्तिकै राष्ट्र बैंकले विदेशी बैंकको शाखा कार्यालयको सम्पूर्ण सम्पत्ति रोक्का गर्नेछ र यसरी रोक्का रहेको सम्पत्तिलाई नेपालमा सृजना भएको दायित्व भुक्तानी प्रयोजनको लागि समेत उपयोग गरिनेछ ।

१६. हेरफेर गर्न सक्ने:

- (क) यस नीतिगत व्यवस्थामा नेपाल राष्ट्र बैंकले आवश्यकता अनुसार हेरफेर र संशोधन गर्न सक्नेछ ।

विदेशी बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले नेपाल भित्र बैकिङ्ग तथा वित्तीय कारोबार संचालन गर्न शाखा, सहायक शाखा वा प्रतिनिधि वा सम्पर्क कार्यालय खोल्न चाहेमा त्यस्तो शाखा, सहायक शाखा वा प्रतिनिधि वा सम्पर्क कार्यालय खोल्नु पूर्व स्वीकृतिका लागि पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू:

- (क) विदेशी बैङ्कको प्रबन्धपत्र, नियमावली तथा सम्बन्धित मुलुकमा बैङ्क वा वित्तीय संस्था दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र पूँजी संरचना,
- (ख) विदेशी बैङ्कको सम्बन्धित मुलुकमा बैकिङ्ग तथा वित्तीय कारोबार सञ्चालन गर्न प्राप्त गरेको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) विदेशी बैङ्कको लेखापरीक्षण गरिएको पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षको वासलात र नाफा-नोक्सान हिसाबको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (घ) गृह देशको कानून बमोजिम नेपालमा बैङ्क वा वित्तीय संस्था खोल्न सम्बन्धित देशको केन्द्रीय बैङ्क वा नियमनकारी निकायले दिएको सहमति/स्वीकृतिपत्र,
- (ङ) नेपालमा वित्तीय कारोबार गर्ने मुख्य स्थान एकिन भइसकेको भए सोको विवरण,
- (च) विदेशी बैङ्कको प्रस्तावित शाखा वा कार्यालयका सम्भावित पदाधिकारीहरूको तोकिए बमोजिमको विवरण तथा कागजातहरू,
- (छ) नेपालमा प्रस्तावित व्यावसायिक योजना, व्यावसायिक रणनीति तथा संचालन गर्ने कारोबारको किसिम, आन्तरिक नियन्त्रण र जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण,
- (ज) विदेशी बैङ्कको नेपालस्थित शाखा कार्यालयले गरेको व्यावसायिक काम कारवाहीको सम्बन्धमा आफ्नो सम्पूर्ण दायित्व पूरा गर्न आवश्यक हुने रकम तथा अन्य कुनै पनि दायित्व नेपाल राष्ट्र बैकले माग गरेको बखत उपलब्ध गराउनको लागि गृह देशको बैकको सञ्चालक समितिले गरेको लिखित प्रतिबद्धता,
- (झ) विदेशी बैङ्कको कुनै पनि पदाधिकारी आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्न तोकिए बमोजिम योग्य रहेको विवरण,
- (ञ) सम्पत्ति सुद्धीकरण सम्बन्धी ऐन (Anti-money Laundering Act), Know Your Customer (KYC) सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार गरेको स्व:घोषणापत्र (जस्तै: Wolfsberg Format को साथमा अन्य विवरणहरू),
- (ट) नेपाल राष्ट्र बैकले समय समयमा तोकिएको अन्य विवरण तथा कागजातहरू ।
- (ठ) गृह देशस्थित बैकको केन्द्रीय कार्यालयको ईजाजत पत्र रद्द भई नेपालमा कारोबार गर्न नपाउने अवस्था भएमा सो विदेशी बैक शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्दा सृजना भएका नेपालभित्र र बाहिरका सम्पूर्ण दायित्वको भूक्तानी गर्ने जिम्मेवारी गृह देशस्थित बैकको केन्द्रीय कार्यालयको हुनेछ भनी सो कुराको प्रतिबद्धताका सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणीत प्रतिलिपि ।
- (ड) निवेदन दस्तुर वापत फिर्ता नहुने (Non-refundable) अमेरिकी डलर १०,०००.०० यस बैकको बैकिङ्ग कार्यालय थापाथलीमा ना.नो.आ.हि. फुटकरमा जम्मा गरेको सक्कल भौचर ।

नेपालमा स्थापना हुने बिदेशी बैंकका शाखा कार्यालयमा काम गर्ने उच्च व्यवस्थापकहरुको व्यक्तिगत विवरण

१. नाम/पारिवारिक नाम:
 (१) नाम थर (नेपालीमा)
 (२) नाम (अग्रेजीमा)
 (३) नाम (अन्य भाषामा)
२. जन्म मिति उमेर वर्ष.....
३. राष्ट्रियता
४. पासपोर्ट नं जारी मिति जारी गर्ने देश/स्थान
५. सम्पर्क ठेगाना नं. स्ट्रिट जिल्ला
६. वैवाहिक अवस्था
- (१) पत्नीको नाम
- (२) छोरा/छोरीको संख्या.....
 छोरा/छोरी काम गर्ने भए काम गर्ने ठाँउ
- २.१ नाम जन्म मिति
 काम गर्ने ठाँउ पद
- २.२ नाम जन्म मिति
 काम गर्ने ठाँउ पद
- २.३ नाम जन्म मिति
 काम गर्ने ठाँउ पद
७. शैक्षिक योग्यता
शैक्षिक संस्था	डिग्री र मुख्य विषय	योग्यता हासिल गरेको वर्ष
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
८. कार्य अनुभव
९. विगतमा बहन गरेका मुख्य मुख्य जिम्मेवारीहरु
संस्थाको नाम	पद	देखि-सम्म	संस्था छोड्नु परेको कारण
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
१०. अन्य संस्थाको कुनै पदमा काम गरेको भए सो को कार्य अनुभव
कम्पनी/संस्था	ठेगाना	पद
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

११. आवेदन मितिमा १० प्रतिशत शेयर स्वामित्व धारण गरेको अन्य वित्तीय संस्था वा अन्य वित्तीय संस्थामा रहेको उच्च व्यवस्थापकीय भूमिका

.....
.....
.....
.....

१२. बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३, प्रचलित नेपाल कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको नीति निर्देशन अनुसार विदेशी बैंकको शाखा कार्यालय स्थापना गर्न आवश्यक पर्ने योग्यता रहेको र कुनै पनि निषेधात्मक गुणहरु नरहेको व्यवस्था प्रमाणित गर्दछु । व्यक्तिगत परिचयपत्र र/वा पासपोर्टको छविचित्र र शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी यसैसाथ संलग्न गरेको छु ।

माथि उल्लेखित सूचना सत्य छन र संलग्न कागजातहरु आधिकारिक छन भनी प्रमाणित गर्दछु ।

दस्तखत (कम्पनीको प्रतिनिधि)

मिति

दस्तखत (कम्पनीको अख्तियार प्राप्त संचालक)

(.....)

संस्थाको छाप

मिति

विदेशी बैंक शाखा कार्यालयको व्यवसायिक योजना

१. व्यवसायिक रणनीति
 - १.१ व्यवसायको उद्देश्य, नीति तथा रणनीतिहरु
 - १.२ व्यवसायिक आधार र मुख्य सेवाहरु
 - १.३ लक्षित ग्राहक
 - १.४ प्रतिस्पर्धात्मक रणनीति
२. समग्र रणनीति
३. व्यवसायिक नीति
 - ३.१ कर्जा विस्तार
 - ३.२ अन्य लगानी
 - ३.३ लक्ष्य र विस्तार
 - ३.४ संभावित नोक्सानी व्यवस्था नीति
४. प्रतिस्पर्धात्मक विश्लेषण
 - ४.१ समग्र आर्थिक अवस्था र क्षेत्रगत विश्लेषण
 - ४.२ सवल/दुर्बल, चुनौती/अवसर (SWOT) पक्षको विश्लेषण
५. वित्तीय योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका वित्तीय तथ्यांक र मुख्य मान्यताहरु: कुल गार्हस्थ उत्पादन (प्रतिशत), मुद्रास्फिति दर (प्रतिशत), कर्जा प्रवाह दरको सीमा (प्रतिशत), निक्षेपमा प्रदान गर्ने व्याजको सीमा (प्रतिशत)
६. प्रस्तावित शाखा कार्यालयको विस्तृत विवरण
 - ६.१ शाखा कार्यालय रहने स्थान
 - ६.२ प्रस्तावित पुँजीको विवरण
 - ६.३ विदेशी कर्मचारीहरुको संख्या

विदेशी बैंकको शाखा कार्यालय संचालन अनुमतिको निवेदन
..... बैंक लिमिटेड

नेपाल राष्ट्र बैंक
 केन्द्रीय कार्यालय
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।

विषय:- विदेशी बैंकको शाखा कार्यालय संचालन अनुमतिको निवेदन

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मिति मा प्राप्त सैद्धान्तिक स्वीकृति अनुसार, निम्नानुसारका हस्ताक्षरवालाहरु,
 बैंकको नाम

शाखा कार्यालयको ठेगाना

शाखा कार्यालय संचालनको लागि संचालन अनुमतिपत्रको लागि यो निवेदन संलग्न गरिएको छ ।

यस आवेदनको लागि आवश्यक पर्ने देहायका कागजातहरु संलग्न छ :

१. शाखा कार्यालय व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने कागजातहरु
२. संगठनात्मक संरचना, कार्य प्रणाली, प्रकृया तथा कर्मचारी संरचना
३. तोकिएको पुँजी जम्मा गरेको प्रमाण स्वरुप नेपाल राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरिएको रकम (अक्षरेपि
) पूर्जाको छविचित्र
४. तत्काल संचालन गर्न सकिने प्रमाण/आधारहरु
 - (क) स्थीर सम्पत्ति र मौज्जातको सूची
 - (ख) संभावित कार्यालय रहने स्थानको विवरण
 - (ग) कार्यालय भवन र भित्री सजावटको छविचित्र
 - (घ) दस्तखत नमूना, फर्म, फर्मको ढाँचा
 - (ङ) करदाता चिनारी नम्बर (PAN) र संस्था दता नं.
५. शाखा कार्यालयको व्यवस्थापकको व्यक्तिगत विवरण र साथमा अन्य पद धारण नगरेको व्यहोरा स्वीकृतिका लागि धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं ।

दस्तखत

.....

(कम्पनीको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त संचालक)

(.....)

संस्थाको छाप